

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Затверджено
на засіданні приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка
24.04.2023 р. (протокол № 4)
Ректор

 Володимир МЕЛЬНИК

ПРОГРАМА
фахового вступного випробовування
для здобуття освітнього ступеня магістра

Спеціальність – 035 «Філологія»
Освітня програма – 035.069 «Східні мови та літератури (переклад
включно), перша – японська: японістичні студії»

Львів-2023

Програму ухвалено на засіданні Вченої ради філологічного факультету 8 лютого 2023 року, протокол № 7.

Голова Вченої ради філологічного факультету – в.о. декана філологічного факультету, к. ф. н, доц. Крохмальний Р.О.

Вступні фахові випробування проводяться на основі навчальних програм нормативних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки, визначених навчальними планами підготовки студентів за освітньо-професійним рівнем бакалавр зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.069 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська.

Фахове випробування – форма вступного випробування для вступу на основі здобутого (або такого, що здобувається) ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Базу тестів фахового вступного випробування спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.069 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська на освітній рівень «Магістр» складають тести з дисциплін: “Сучасна японська літературна мова”, “Історія японської літератури”.

До кожного тестового завдання подані варіанти відповіді, з яких тільки один варіант правильний. Абітурієнт повинен розв’язати тест, обравши правильну відповідь серед запропонованих.

Кожен екзаменаційний білет містить 25 тестових завдань, складених відповідно до програми фахового вступного випробування. Працівники Приймальної комісії Університету формують з тестової бази індивідуальні набори тестів за кількістю вступників у день фахових випробувань.

Академічна доброчесність під час складання іспиту: очікуємо, що вступники під час процедури фахових випробувань будуть представляти свої знання та міркування. Списування, втручання в роботу інших вступників, отримання додаткової інформації за допомогою гаджетів тощо є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності під час процедури фахових випробувань є підставою до того, що приймальна комісія не зарахує результати, незалежно від масштабів списування чи обману в будь-якій формі.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Політика виставлення балів.

Кожна правильна відповідь оцінюється в 4 умовні бали (загалом max = 100), що є оцінкою (від 100 до 200) результату фахових випробувань.

Згідно з пунктом 7.4, Розділу VII «Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році» (доступний за покликанням: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/vstup->

[2023/15.03.2023/Nakaz.MON.276.vid.15-03-2023-yustovanyu.pdf](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2023/15.03.2023/Nakaz.MON.276.vid.15-03-2023-yustovanyu.pdf) : «для конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК6 та НРК7:

Конкурсний бал (КБ) = $0,2 \times П1 + 0,2 \times П2 + 0,6 \times П3$, де

П1 – оцінка тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ;

П2 – оцінка тесту з іноземної мови ЄВІ;

П3 – оцінка ЄФВВ або оцінка фахового іспиту в передбачених цим Порядком випадках.

Оцінка вступного іспиту для іноземців є єдиною складовою конкурсного бала для цієї категорії вступників».

Сучасна японська мова

Вступне випробування з японської мови передбачає також виконання практичного завдання в межах 2 рівня Кваліфікаційного іспиту на знання японської мови.

1. Гіпотези походження японської мови. Генетичні зв'язки з іншими мовами. Джерела та методи дослідження.
2. Фонетичні особливості японської мови. Палаталізація. Дифтонги. Подовження голосних та приголосних. Сингармонізм. Редукція. Асиміляція.
3. Фонотактика. Синтагматичний та актуальний поділ речення. Типи інтонації. Основні інтонаційні моделі.
4. Транскрипції японської мови.
5. Наголос у японській мові.
6. Утворення і розвиток системи письма японської мови. Складова азбука *кана*. Ієрогліфічне письмо і японська лексика.
7. Ієрогліфи. Загальні правила написання. Кун та он. Ключі.
8. Особливості лексичного складу японської мови. Тенденції розвитку японської лексики.
9. Компонентно-структурна характеристика японського слова. Межа слова. Морфологічні компоненти слова.
10. Семасіологічна характеристика японського слова. Денотативне і конотативне значення. Моносемія та полісемія. Шляхи семантичного розвитку.
11. Лексичне та граматичне значення слова. Класи самостійних та несамостійних слів. Словозчеплення.
12. Синонімія. Антонімія. Омонімія. Зіставлення омонімії і полісемії. Семантичні поля.

13. Шари японської лексики за походженням та сферами вживання.
Асиміляція іншомовної лексики.
14. Діалекти японської мови.
15. Японські імена та прізвища. Топоніми. Ономатопоетична лексика.
16. Фразеологія японської мови. Особливості *сейго*.
17. Класифікація та типи словників японської мови.
18. Словотвір. Прості, похідні і складні слова. Афікси словотвору та словозміни.
19. Морфологічний склад слова. Типи морфем.
20. Частини мови. Вчення про частини мови в японській граматичній традиції.
21. Граматичні категорії субстантивів.
22. Граматичні категорії предикативів.
23. Категорія способу.
24. Категорія виду.
25. Категорія стану.
26. Категорія директиву.
27. Гоноративні та депрециативні форми.
28. Класи службових слів, їх морфологічні форми та синтаксичні функції.
29. Синтагма, словосполучення та речення. Словосполучення за типами зв'язків між компонентами.
30. Структура простого речення. Типи предикатів. Повні і неповні речення.
31. Складне речення. Сурядний та підрядний зв'язки.
32. Група підмета та присудка. Додаток. Означення. Обставина. Однорідні члени речення.
33. Функціонально-стилістична диференціація японської мови.
34. Періодизація японської мови. Загальна характеристика давньояпонської мови.
35. Загальна характеристика японської мови класичного періоду (9-12 ст.).
36. Загальна характеристика середньояпонської мови (13-16 ст.).
37. Загальна характеристика новояпонської мови (17- сер.19 ст.).
38. Сучасна японська мова. Створення нормативної загальнонаціональної мови.

Рекомендована література

1. Букрієнко А. О., Комісаров К. Ю. Стилїстика японської мови.- К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015.
2. Комісаров К.Ю. Теоретична граматики японської мови. — Том 1.

- Теоретичні засади граматики японської мови. Мофологія. — К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010.
3. Комісаров К.Ю. Теоретична граMATика японської мови. — Том 2. Синтаксис. — К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010.
  4. Shibatani, Masayoshi The languages of Japan. — Cambridge: Cambridge University Press, 1990.
  5. The 2009 Japanese Language Proficiency Test Level 1 and 2: Questions and Correct Answers. — Tokio: Bonjinsha Inc, 2010.
  6. Japanese-Language Proficiency Test Official Practice Workbook. N2. — Tokio: Bonjinsha Inc, 2012.
  7. Makino Seiichi. A Dictionary of Advanced Japanese Grammar / Makino Seiichi, Tsutsui Michio.— Tokyo: The Japan Times, 2008.
  8. Makino Seiichi. A Dictionary of Intermediate Japanese Grammar / Makino Seiichi, Tsutsui Michio.— Tokyo: The Japan Times, 1997.
  9. 安藤栄里子. 耳から覚える日本語能力試験文法トレーニング N2 / 安藤栄里子、今川和. — 東京: アルク、2010.
  10. 安藤栄里子. 耳から覚える日本語能力試験語彙トレーニング N2 / 安藤栄里子、飯嶋美知子、恵谷容子. — 東京: アルク、2011.
  11. 石井怜子. 新完全マスター漢字 日本語能力試験 N2 / 石井怜子[ほか]. — 東京: スリーエーネットワーク、2010.
  12. 伊能 裕晃. 新完全マスター語彙 日本語能力試験 N2 / 来栖 里美、前坊 香菜子、宮田 公治、阿保 きみ枝、本田 ゆかり. — 東京: スリーエーネットワーク、2011.
  13. グループ・ジャマシイ. 教師と学習者のための日本語文型辞典. — 東京: くろしお出版、1998.
  14. 佐々木 仁子. 日本語総まとめ N2 漢字 [日本語能力試験] 対策 / 佐々木 仁子、松本 紀子. — 東京: アスク、2010.
  15. 佐藤尚子. 留学生のための漢字の教科書 上級 1000 / 佐藤尚子、佐々木仁子. — 東京: 国書刊行会、2014.
  16. 友松 悦子. 新完全マスター文法 日本語能力試験 N2 / 友松 悦子、福島 佐知、中村 かおり. — 東京: スリーエーネットワーク、2011.

Історія японської літератури

1. Загальна характеристика культурного розвитку та літератури періоду Нара. Перші писемні пам'ятки. “Ніхонгі”, “Фудокі”, “Семмьо”, “Норіто”.
2. “Коджікі”. Передмова Ясумаро.
3. “Манйошю” – антологія поезії IV-VIII ст. Поетичні жанри. Метричні особливості. Тематичні розділи. Літературні прийоми.
4. Буддійська література. Жанр буддійської легенди *сецува*. Збірка “Ніхон рьоікі”.
5. Поезія *канші*. Творчість Сугавара Мічідзане.
6. Загальна характеристика літературного процесу епохи Хейан.
7. “Кокін вакашю”. Загальна характеристика антології. Передмова Кі но Цураюкі.
8. Особливості жанру *ута-моногатарі*. Твори “Ісе-моногатарі”. “Ямато-моногатарі”.
9. Жанр *цукурі-моногатарі*. Твір “Такеторі моногатарі”.
10. Характеристика творів “Очікубо моногатарі”. “Уцухо моногатарі”.
11. Жанр *ніккі*. Твори “Тоса ніккі”. “Кагеро ніккі”.
12. Життєвий і творчий шлях Сей-Шьонагон. “Макура но соші” – перший твір жанру *дзуйхіцу*.
13. Життєвий і творчий шлях Мурасакі Шікібу. “Мурасакі Шікібу ніккі”.
14. “Тендзі моногатарі” – художня вершина літератури епохи Хейан.
15. Новаторство поезії Сайгьо. Збірка “Санкашю”.
16. Творчість Фуджівара но Шюндзея. Збірка «Сендзай вакашю».
17. Літературний процес періоду пізнього Хейану. Моногатарі, ніккі, поетичні антології. Жанр *рекші моногатарі*.
18. Сецува періоду пізнього Хейану. Збірка “Конджяку моногатарі”.
19. Література періоду Камакура. Поява нових форм і жанрів. Особливості жанру *гункі*.
20. Історичний роман-хроніка «Хейке моногатарі».
21. Дзуйхіцу періоду Камакура. Камо но Чьомей. “Ходжьокі”.
22. Кенко хоші. Твір «Цуредзурегуса».
23. Поетична антологія “Шінкокін вакашю”. Діяльність Фуджівара но Тейка.
24. Культура періоду шьогунату Ашікага. Вплив естетики дзен буддизму.
25. Поетичний жанр *ренга*, антологія «Цукубашю». Школи ренга *Доджьо* і *Джіге*. Стилі *ушін* і *мушін*. Творчість Ііо Согі. *Хайкай ренга*.
26. Драматургія театру Но. Теоретичний доробок Дзеамі. Жанри *йокьоку* і *кьоген*.
27. Література *отогідзоші*.
28. Розвиток духовної літератури. Китаїзована література “П’яти монастирів”.
29. Загальна характеристика літературного процесу періоду Едо. Роки найвищого розвитку міської культури – період Генроку (1688–1704).

30. Поетичні школи Тейтоку і Данрін.
31. Життєвий і творчий шлях Мацуо Башьо. Естетична теорія Мацуо Башьо. Ліричні щоденники Мацуо Башьо.
32. Театри Джьорурі та Кабукі. Специфіка драматургії. Творчість Чікамацу Мондзаемона (1653–1724).
33. Проза *кана-дзоші*. *Укійо-дзоші*.
34. Життєвий і творчий шлях Іхари Сайкаку. Тематичний спектр його творів.
35. Школа національної науки *кокугаку*. Діяльність Камо но Мабучі, Мотоорі Норінагі.
36. Відродження хайкаї. Творчість Йоси Бусона.
37. Життя і творчість Кобаяші Ісси. Новаторство поезії Кобаяші Ісси.
38. Література *гесаку* (*шяребон, кібьоші, нідзьобон, йоміхон, гокан*). Творчість Джіппенся Ікку, Шікітея Самбі, Такідзави Бакіна.
39. Творчість Уеди Акінарі. Твір «Утецу моногатарі».
40. Поезія вака 2-ї половини періоду Едо (Одзава Роан, Кагава Кагекі, Рьокан, Окума Котомічі, Тачібана Акемі).
41. Комічна поезія (*кьока, кьоші, сенрю*). Поезія і проза китайською мовою періоду пізнього Едо.
42. «Відкриття» Японії. Політичні, соціальні та економічні реформи. Просвітницький рух. Діяльність Фукудзави Юкічі. Діяльність Цубоучі Шьойо. Товариство «Кен'юшія». Творчість Фтабатея Шімея. Роман «Укігумо».
43. Літературна група «Бунгакукай» та творчість Кітамури Тококу. Розвиток нової поезії. *Шінтайші*. Поезія Шімадзакі Тосона та Дої Бансуя.
44. Оновлення жанрів танка і хокку. Творчість Масаоки Шікі, Йосано Теккана та Йосано Акіко, Ішікави Такубоку.
45. Творчість Морі Огая. Твори «Дикий гусак», «Танцівниця».
46. Японський натуралізм. Творчість Нагаї Кафу та Таями Катая, Кунікіди Доппо.
47. Прозові твори Шімадзакі Тосона. Роман «Хакай».
48. Проблематика творів Токутомі Рока. Творчість Арішіми Такео. Роман «Жінка».
49. Життєвий і творчий шлях Нацуме Сосекі. Роман «Кокоро».
50. Життєвий і творчий шлях Акутагави Рюноске.
51. «Література повороту». Творчість Дадзая Осаму.
52. Творчість Міядзави Кенджі.
53. Неосенсуалізм. Творчість Кавабати Ясунарі. Твори «Країна снігу», «Тисяча журавлів».
54. Тема смерті і краси у творах Юкіо Мішіми. Бушідо в житті і творчості письменника. Роман «Золотий храм».
55. Група «Сенгоха». Життєвий і творчий шлях Ое Кендзабуро. Романи «Молодь, яка запізнилася», «Обійняли мене води до душі моєї».

56. Творчість Абе Кобо. Роман «Жінка в пісках».
57. Тенденції розвитку сучасної літератури.

Рекомендована література

1. Аністратенко Л.С., Бондаренко І.П. Японські поети: Біографічний словник. – К.: Видавничий дім Бураго, 2011. – 368 с.
2. Бондаренко І. П. Розкоші і злидні японської поезії: японська класична поезія в контексті світової та української літератури. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. – 566 с.
3. Капранов С.В. “Ісе моногатарі” як пам’ятка японської релігійно-філософської культури доби Хейан”. – К., 2004.
4. Кин Д. Японская литература XVII-XIX столетий. – М.: Наука, 1978. – 430 с.
5. Японська література, Хрестоматія. Том 1. (УІІ-УІІІ ст.). – К. Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. – 562 с.
6. Японська література. Хрестоматія. Том 2. (XІУ-XІХ ст.)/Упорядники: Бондаренко І.П., Осадча Ю.В. – Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011. – 696 с.
7. Японська література. Хрестоматія. Том 3. (XІХ – ХХ ст.)/Упорядники: Бондаренко І.П., Осадча Ю.В. – Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. – 536 с.
8. Японська література. Курс лекцій. Частина третя: література новітнього часу. – Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2016. – 487 с.
9. 中学国語資料集。東京。1998—168 p。
10. シグマ新国語便覧。国語教育プロジェクト。
11. 日本文学全史。6. 現代。東京。1988. 510 p

Допоміжна

1. Абе Кобо. Жінка в пісках. – К.: Дніпро, 1988. – 603 с.
2. Акутагава Рюноске. Брама Расьомон. – Харків: Фоліо, 2009. – 508 с. – (Б-ка світ.літ.)
3. Бондаренко І. П. Антологія японської поезії: танка та ренга. – К.: Факт, 2004. – 912 с.
4. Бондаренко І. П. Антологія японської поезії хайку. – К.: Дніпро, 2002. – 365 с.
5. Бондаренко І.П. Збірка старих і нових японських пісень. Поетична антологія (905-913pp.). Передмова, переклад з японської та коментарі І.Бондаренка. – К.: Факт, 2007. – 1280 с.
6. Жага кохання. Антологія японської жіночої поезії (ІУ-ХХ ст.). – К. Видавничий дім Дмитра Бураго, 2016. – 510 с.

7. Ісікава Такубоку. Лірика / Перекл. З япон. та передм. Г. Туркова. - Київ: Дніпро, 1984.
8. Кавабата Ясунарі. Вибрані твори – К.: Юніверс, 2008. – 592 с.
9. Кавабата Ясунарі. Сплячі красуні. Давня столиця. Стугін гори. – Харків: Фоліо, 2016. – 536 с.
10. Кавабата Ясунарі. Країна снігу. Тисяча журавлів. – Київ: Основи, 2000. – 261 с.
11. Кендзі Міядзава. Ресторан, де виконують побажання. Казки. – Львів: Кальварія, 2016. – 96 с.
12. Кенко хоші. Нотатки знічев'я. – К.: Либідь, 2017. – 389 с.
13. Мацуо Басьо. Поезії. – К.: Веселка, 2016, 311 с.
14. Місіма Юкіо. Заборонені барви. - Харків: Фоліо,, 2011. – 671 с.
15. Муракамі Харукі. Безбарвний Цкуру Тадзакі та роки його прощі – Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2017. – 303 с.
16. Мурасакі Сікібу. Повість про Гендзі. Книга 1. - Харків: Фоліо, 2018. – 475 с.
17. Мурасакі Сікібу. Повість про Гендзі. Книга 2. – Харків: Фоліо, 2021. – 471 с.
18. Нацуме Сосекі. Серце. /З яп. переклав М.Федоришин/. – Львів: Піраміда, 2020. – 192 с.
19. Нацуме Сосекі. Десять ночей снів. – Харків: Фоліо, 2017. – 216 с.
20. Неприкаяні душі. Антологія поезії мандрівних поетів – дзен-буддистів (XII-XX ст.)/ Переклад з яп., передмова та коментарі І.П.Бондаренка. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2014. – 660 с.
21. Ое Кендзабуро. Особистий досвід. Обійняли мене води до душі моєї. – Харків: Фоліо, 2016. – 667 с.
22. Рьокан. Вибрані поезії. – К.: Грані-Т, 2008. – 264 с.
23. Такео Арісіма. Жінка. - К.: Дніпро, 1978. – 420 с.
24. Турков Г. Поет японського народу // Ісікава Такубоку. Лірика. – К., 1984.
25. 宮沢賢治 Ⅰ。注文の多い料理店。ダイソー文学シリーズ 7
26. 芥川龍之介Ⅲ。蜘蛛の糸。ダイソー文学シリーズ 12
27. 太宰治 Ⅲ。走れメロス。ダイソー文学シリーズ 16